

Protokół nr 30/16
z posiedzenia Komisji Kultury i Nauki Rady Miasta Poznania
w dniu 7 kwietnia 2016 r.

Posiedzenie Komisji Kultury i Nauki RMP, któremu przewodniczył **Przewodniczący Antoni Szczuciński** odbyło się w Wielkopolskim Muzeum Niepodległości/Odwach w Poznaniu.

W posiedzeniu udział wzięło 15 członków Komisji Kultury i Nauki, co stanowi quorum mogące podejmować prawomocne decyzje oraz zaproszeni goście (**załącznik nr 1,2** do niniejszego protokołu). Zaproszenie na posiedzenie stanowi **załącznik nr 3** do protokołu.

Przewodniczący KKiN – Antoni Szczuciński otworzył posiedzenie Komisji Kultury i Nauki, powitał członków Komisji, gości i przedstawicieli Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości oraz podziękował Panu Dyrektorowi Tomaszowi Łęckiemu za zaproszenie i możliwość zorganizowania posiedzenia Komisji w Muzeum.

Następnie przedstawił porządek obrad wskazując, że na prośbę Pana Rafała Ratajczaka chciałby wycofać z dzisiejszego porządku obrad punkt związany ze stanem realizacji projektu „Pamięć historyczna” i dodał, że punkt ten zostanie zrealizowany w innym terminie. W związku z brakiem sprzeciwu ze strony członków Komisji porządek obrad był następujący:

Porządek obrad :

1. Działalność Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości.
2. Sprawy wniesione. Wolne głosy i wnioski.

Ad. 1

Działalność Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości

Dyrektor Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości – Tomasz Łęcki powitał wszystkich zebranych i wskazał, że jest im niezwykle miło, że Komisja ponownie przyjęła zaproszenie do Muzeum. Następnie zaproponował krótki spacer po ekspozycji Muzeum Powstania Wielkopolskiego.

Członkowie Komisji oraz zebrani goście oprowadzeni zostali po ekspozycji Muzeum Powstania Wielkopolskiego przez **kierownika Oddziału – Marcina Wiśniewskiego**, który przedstawił im historię Powstania Wielkopolskiego oraz drogę Wielkopolan do niepodległości.

Przewodniczący KKiN – Antoni Szczuciński przechodząc do realizacji zasadniczego punktu porządku obrad oddał głos Dyrektorowi Muzeum.

Dyrektor Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości – Tomasz Łęcki przedstawił informacje dot. działalności Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości omawiając przeprowadzoną dla Muzeum diagnozę dot. jego pozycji w ofercie Poznania oraz prezentując nową wizję Muzeum. W dalszej kolejności przybliżył wydarzenia realizowane w związku z obchodami 60. rocznicy Poznańskiego Czerwca 56' oraz wydarzenia i wystawy, przygotowywane przez inne Oddziały Muzeum. Omówił także ideę projektu Warthegau, serialu telewizyjnego, który ma ukazywać walkę poznańskiej konspiracji z niemieckim okupantem podczas II wojny światowej, wskazując, że obecnie trwają

konsultacje scenariuszowe oraz formalne z Zarządem TVP dot. produkcji oraz emisji serialu na kanale 1 TVP (szczegółowa prezentacja stanowi załącznik nr 4 do protokołu).

Radny Przemysław Alexandrowicz odnosząc się do planowanej w okresie 25 czerwca – 30 września wystawy plenerowej „przed Czerwcem '56” wskazał, że jego zdaniem dobrze byłoby, aby wystartowała ona dwa tygodnie wcześniej. Dodał, że 25 czerwca to zakończenie roku szkolnego i ostatnie dwa tygodnie czerwca to okres, kiedy szkoły kończą już zajęcia dydaktyczne, chodzą na różne wycieczki i mogłyby wtedy pójść również na taką wystawę.

Dyrektor Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości – Tomasz Łęcki wyjaśnił, że organizacja tej wystawy dwa tygodnie wcześniej jest niemożliwa z uwagi na odbywający się wtedy Festiwal Ehtno Port.

Radny Przemysław Alexandrowicz zaproponował, aby w takim razie wystawa przez pierwsze dwa tygodnie zlokalizowana była na Placu Mickiewicza.

Dyrektor Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości – Tomasz Łęcki zapewnił, że sugestię radnego Alexandrowicza przemysła.

Radny Przemysław Alexandrowicz nawiązując do projektu „Warthegau” wskazał, że nie jest przekonany do tego pomysłu, gdyż jego zdaniem historia dramatycznego poświęcenia kilkudziesięciu osób, z wątpliwym efektem końcowym, nie jest receptą na sukces tego serialu. Dodał, że lepiej byłoby oprzeć się na losach Organizacji „Ojczyzna”.

Przewodniczący KKiN – Antoni Szczuciński wskazał, że rzeczywiście jest to karta, którą z całą pewnością trzeba podnosić i kto wie, czy nie zrodził się pomysł na kolejny serial.

Radna Katarzyna Kretkowska wskazała, że skoro Miasto ma być koproducentem tego projektu to warto się jeszcze zastanowić nad fabułą tego serialu, gdyż przekonuje ją to, o czym mówił radny Alexandrowicz. Zaproponowała także, aby z ramienia Komisji Kultury i Nauki takie projekty konsultowane były z radnym Alexandrowiczem i radnym Grzesiem.

Przewodniczący KKiN – Antoni Szczuciński podkreślił, że należy wziąć pod uwagę fakt, że nakręcić film o tej tematyce jest znacznie trudniej niż film o tragicznych losach dr Witaszka.

Dyrektor Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości – Tomasz Łęcki wskazał, że pomysł na przedstawienie historii dr Witaszka jest pomysłem konkretnej osoby, która zainteresowała tym tematem telewizję na ostatnim festiwalu w Gdyni. Dodał, że Miasto uznaje, że skoro pojawiła się propozycja nakręcenia serialu o historii Poznania i może on zostać wyemitowany w telewizji w godzinach wysokiej oglądalności, to współuczestnictwo w tym projekcie może przynieść pewne korzyści.

Kontynuując prezentację przedstawił projekty modernizacyjne wskazując, że m.in. uporządkowany zostanie dziedziniec Fortu VII, i dodatkowo chcą przekonać ZTM, aby przedłużyć linię autobusową do samego Fortu i zlokalizować tam przystanek o nazwie "Fort VII". Podał także, że naprawione zostanie ogrodzenie Fortu, a także zainstalowany monitoring zewnętrzny. Podkreślił, że przed Fortem urządzony musi zostać parking dla samochodów osobowych i autobusów. W Muzeum Poznańskiego Czerwca 1956 r. zaplanowano m.in. rozszerzenie ekspozycji stałej oraz wykonanie oznakowania dojścia do Muzeum wraz z modernizacją infokiosku przy pomniku (załącznik nr 4 do protokołu).

Radny Przemysław Alexandrowicz zasugerował, aby planowany parking przed Fortem VII wykonany został w stylu ekologicznym, aby sprawiał on wrażenie terenu zielonego.

Radny Michał Grześ wskazał, że na tym terenie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego i podał, że plan ten z całą pewnością wskazuje miejsce parkingu oraz jego parametry i dlatego też poprosił, aby działania Muzeum zostały z planem miejscowym zweryfikowane.

Radny Przemysław Alexandrowicz nawiązując do oznakowania Muzeum Poznańskiego Czerwca wskazał, że najlepszym rozwiązaniem byłoby postawienie przed Muzeum czołgu T-34, który wyjeżdżał na ulice Miasta w 1956 r.

Dyrektor Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości – Tomasz Łęcki przypomniał, że korzystają z gościnności CK Zamek i nie mogą decydować w takich kwestiach. Zaznaczył, że największym problemem jest parking przed Zamkiem, który jego zdaniem powinien zostać przekształcony w plac.

Przewodniczący KKiN – Antoni Szczuciński wskazał, że parking będzie mógł zniknąć, jeżeli budżet Zamku zwiększony zostanie o przychody pozyskiwane z tego parkingu i zaznaczył, że jest to najprostszy sposób jego dobrowolnego zlikwidowania.

Radna Katarzyna Kretkowska wskazała, że na terenie Poznania zlokalizowanych jest kilka Fortów, które są w gestii różnych jednostek i zaproponowała, aby sprawa ta została uregulowana i aby pieczę nad wszystkimi Fortami miało Muzeum Niepodległości.

Przewodniczący KKiN – Antoni Szczuciński zaproponował, aby do tematu Fortów powrócić na lipcowym posiedzeniu Komisji.

Radny Michał Grześ zapytał, czy wstęp do Fortu VII musi być biletowany?

Radny Artur Różański wskazał, że biletowanie pozwala odzyskiwać VAT z inwestycji i w związku z taką możliwością ma to sens ekonomiczny.

Dyrektor Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości – Tomasz Łęcki przechodząc do kwestii nowej siedziby Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości wskazał na najważniejsze ograniczenia i problemy, z którymi obecnie boryka się Muzeum i wśród nich wymienił: rozproszenie oddziałów, złe warunki pracy, małą ilość powierzchni ekspozycyjnej oraz niskie wynagrodzenia pracowników. Zaznaczył, że chcą być Muzeum ogólnopolskim z ciekawym programem historycznym, o bogatej ofercie edukacyjnej, atrakcyjnym turystycznie i nowoczesnym, promującym Poznań, jako miasto, które warto zwiedzić. Dodał, że podstawowym warunkiem realizacji tej wizji jest budowa nowej siedziby Muzeum, w której połączonoby kilka rozproszonych obecnie Oddziałów. Podkreślił, że przedsięwzięcie to będzie wymagało pozyskania środków zewnętrznych, gdyż koszt inwestycji szacuje się na 100 mln zł. Następnie zaprezentował brane obecnie pod uwagę lokalizacje dla nowej siedziby Muzeum zwracając uwagę na korzyści i ograniczenia każdej z nich:

- teren przy ul. księcia Józefa między Cytadelą, Pomnikiem Armii Poznań i Wzgórzem św. Wojciecha;
- Cytadela u zbiegu ulic Szelągowskiej i Armii Poznań z przejściem do drugiego budynku przy polanie;
- Park Drwęski przy ul. Królowej Jadwigi (w sąsiedztwie pomnika Powstania Wielkopolskiego);

- teren Starej Gazowni (wykorzystanie Hali Filtrów oraz drugiego budynku tzw. "katedry") (załącznik nr 4 do protokołu).

Przewodniczący KKiN – Antoni Szczuciński wskazał, że to, iż mówimy o nowej siedzibie Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości trochę wynika z tego, że jest pewien impuls związany z nowymi władzami Muzeum, ale pojawiły się także pewne zewnętrzne okoliczności, które ułatwiają rozmowę o Muzeum Niepodległości. Zaznaczył, że bez tych zewnętrznych sygnałów najprawdopodobniej nie pojawiłby się pomysł władzy Miasta Poznania, aby planować stumilionowy wydatek. Dodał, że Prezydent SolarSKI prowadził rozmowy na ten temat z Ministrem Kultury i są pewne wstępne deklaracje rządu o możliwości sfinansowania tego przedsięwzięcia. Podkreślił, że stwarza to pewną nową okoliczność, wobec której Komisja powinna się odnieść i podał, że zasadnym byłoby, aby Komisja swoją opinię w trakcie dzisiejszego posiedzenia wyraziła.

Radny Marek Sternalski zwrócił uwagę, że działania podejmowane przez Muzeum powinny być kierowane do grona młodych odbiorców i dlatego też infrastruktura Muzeum powinna być oparta w dużej mierze na multimedialach i innych sposobach komunikacji z młodymi ludźmi. Jego zdaniem powinno się także podjąć próby organizacji na terenach Muzeum różnych wydarzeń, przedsięwzięć z wolontariuszami i organizacjami młodzieżowymi. Zaznaczył, że jest moda na dobry, nowoczesny patriotyzm w Polsce i dotyczy to różnych środowisk, dlatego też warto to wykorzystać, aby zwiedzających do Muzeum przyciągnąć.

Radna Katarzyna Kretkowska odnosząc się do propozycji lokalizacji nowej siedziby Muzeum wskazała, że wśród tych czterech wskazanych miejsc na budowę nowej jednostki kultury nadaje się teren Starej Gazowni, tym bardziej, że zagospodarowanie tego terenu jest wręcz pożądane. Dodała, że pozostałe trzy lokalizacje spotkają się z odrzuceniem przez Rady Osiedli, gdyż próby zagospodarowania tych miejsc budynkami były już podejmowane i nie spotkało się to z przychylnością mieszkańców. Podkreśliła, że proponuje iść w kierunku zagospodarowania niewykorzystanych budynków przemysłowych, które dzięki takiej inwestycji zyskają, zostaną uratowane i przekształcone na inne funkcje.

Radny Michał Grześ wskazał, że nie zgadza się z pomysłem radnego Sternalskiego dot. multimedialów. Wyraził także zdanie, że Muzeum nie posiada tylu eksponatów, aby wypełnić nową ogromną halę. Zaznaczył także, że jest przeciwny połączenia w jeden obiekt Muzeum Powstania Wielkopolskiego i Muzeum Powstania Poznańskiego – Czerwiec 1956 i dodał, że Muzeum Powstania Wielkopolskiego powinno być zlokalizowane w którymś z Fortów.

Radny Artur Różański wskazał, że z przedstawionych lokalizacji, wbrew temu co mówiła radna Kretkowska, najbardziej przekonuje go propozycja budowy siedziby na Cytadeli. Zaznaczył, że powstaje jednak wątpliwość, czy nie stanie to w jakiejś kolizji z ewentualną budową tramwaju na Naramowice, który ma być prowadzony w bezpośrednim sąsiedztwie. Podał także, że bardzo bliskie jest mu to, co powiedział radny Grześ i również proponowałby wykorzystanie jednego z Fortów.

Radny Michał Borucki wskazał, że w jego ocenie Wielkopolskie Muzeum Niepodległości nie istnieje w świadomości publicznej w Poznaniu i dlatego też warto się zająć jego promowaniem. Podał także, że nie podoba mu się idea muzeum narracyjnego i zaznaczył, że jeśli Muzeum nie ma eksponatów, to trzeba je zacząć zbierać. Odnosząc się do kwestii Fortów wyraził zdanie, że trzeba je decentralizować, oddawać organizacjom pozarządowym, gdyż są one zlokalizowane na obrzeżach miasta i są mało ciekawe. Podkreślił także, że być może warto pomyśleć, aby wycieczki szkolne mogły zwiedzać Muzeum za

symboliczną złotówkę. Odnosząc się do lokalizacji nowej siedziby wskazał, że pod uwagę należy wziąć teren Starej Gazowni i Bogdankę.

Przewodniczący KKiN – Antoni Szczuciński wskazał, że jest pewien problem ze zrozumieniem Powstania Wielkopolskiego i tego, jak je traktujemy. Czy tylko jako działania zbrojne, czy też jako fenomen pewnego rodzaju pracy organicznej, czy też jej zwieńczenia? Zaznaczył, że aby Powstanie to zrozumieć nie można się ograniczać wyłącznie do czynu zbrojnego i dodał, że jeśli rozumiał intencje pana Dyrektora chodzi o pokazanie tej drogi do niepodległości poprzez pracę organiczną i poprzez czyn zbrojny, kiedy ku temu była okazja. Podkreślił, że sens budowy nowego obiektu, który łączyłby niektóre Oddziały, polegałby na tym, że to faktycznie byłoby muzeum niepodległości, działań na rzecz niepodległości, także tych zbrojnych i o sztuce wykorzystywania zwycięstw. Zwrócił uwagę, że obecnie zarówno Muzeum Powstania Wielkopolskiego, jak i Muzeum Poznańskiego Czerwca upchnięte są kątem i być może pojawia się okazja, aby wykroczyć poza poznański sposób myślenia i próbę budowy nowej siedziby podjąć. Podał także, że z punktu widzenia interesów Miasta i jego działań rewitalizacyjnych zlokalizowanie siedziby na terenie Starej Gazowni jest bardzo dobrym rozwiązaniem.

Radny Przemysław Alexandrowicz wskazał, że mówiąc o pewnym narracyjnym muzeum chodzi o to, aby była tam pewna historia, myśl, niekoniecznie czytana, aby nie był to wyłącznie zbiór eksponatów. Podkreślił, że nie mówi, że siedziba Muzeum nie jest ważna, jednak jego zdaniem ważniejsze jest wymyślenie koncepcji nowego Muzeum, tak, aby przedstawiano tam pasjonującą historią skierowaną przede wszystkim dla ludzi młodych.

Radny Tomasz Lipiński wskazał, że Muzeum Powstania Warszawskiego nie odniosło sukcesu, dlatego że nagle pojawiła się moda na to Powstanie, lecz z tego powodu, iż historię tego wydarzenia opowiedziano w nowoczesny, multimedialny sposób i jego zdaniem te sprawdzone wzorce należy powielać.

Radna Katarzyna Kretkowska zaproponowała, aby na siedzibę Muzeum rozważyć jeszcze możliwość zagospodarowanie budynków poprzemysłowych na terenach kolejowych.

Dyrektor Wielkopolskiego Muzeum Niepodległości – Tomasz Łęcki zaznaczył, że program Muzeum zostanie przygotowany przed wyborem ostatecznej lokalizacji siedziby. Podał, że strategiczną decyzją jest także to, czy ma to być szeroko rozumiane Muzeum Powstania Wielkopolskiego, czy też ma być to Muzeum Niepodległości i podkreślił, że pytanie to na razie pozostaje otwarte, gdyż trzeba być pragmatycznym i wybrać to, co będzie skuteczne do przeprowadzenia. Podkreślił także, że w Poznaniu są dwie ekspozycje dot. Powstania Wielkopolskiego i pytaniem jest, czy nie powinno się stworzyć jednej, dobrze zorganizowanej ekspozycji.

Przewodniczący KKiN – Antoni Szczuciński serdecznie podziękował za przedstawione informacje i zapoznanie radnych z tym co się w Muzeum dzieje, jego kształtującym się programem i kształtującą się wizją wielkiej inwestycji dla Poznania. Podał także, że na jednym z najbliższych posiedzeń do tego tematu Komisja powróci, gdyż jego zdaniem, co do pewnej idei skorzystania z możliwości budowy nowej siedziby Komisja powinna przyjąć stanowisko. Zobowiązał się także, że takie stanowisko zostanie przez niego przygotowane.

Ad. 2

Sprawy wniesione. Wolne głosy i wnioski

Przewodniczący KKiN – Antoni Szczuciński w związku z brakiem spraw wniesionych, wolnych głosów i wniosków podziękował zebranych za udział i zamknął posiedzenie Komisji Kultury i Nauki.

Przewodniczący Komisji
Kultury i Nauki RMP

Antoni Szczuciński

Protokół sporządziła:
K.Koczorowska
Biuro Rady Miasta